

Olsztyn, 14 stycznia 2025 r.

Wydział Kontroli
WK-I.431.10.2024

**Szanowny Pan
Andrzej Abako
Starosta Olsztyński
Plac gen. Józefa Bema 5
10-516 Olsztyn**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224), zwanej dalej „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Starostwie Powiatowym w Olsztynie, Plac gen. Józefa Bema 5, 10-516 Olsztyn, NIP 7393851648, REGON 510750427.

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Kontroli Warmińsko- Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie:

Michał Wasilewski – starszy inspektor wojewódzki; przewodniczący zespołu kontrolnego, legitymacja służbowa nr 23/2020, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – na podstawie upoważnienia do kontroli nr WK-I.0030.441.2024 z dn. 2 października 2024 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

Dariusz Ptak – starszy inspektor wojewódzki; członek zespołu kontrolnego, legitymacja służbowa nr 92/2023, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – na podstawie upoważnienia do kontroli nr WK-I.0030.440.2024 z dn. 2 października 2024 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

[akta kontroli poz. 2, 5, 6]

Kontrolę przeprowadzono w okresie 21 października – 12 listopada 2024 r. co zostało odnotowane w książce kontroli Urzędu pod pozycją nr 4/2024.

Strona 1 z 32

Przedmiotem kontroli była ocena realizacji zadań Starosty wynikających z ustawy o fundacjach. Okres objęty kontrolą: od dn. 1 stycznia 2020 r. do dn. 30 września 2024 r.

Kontrola prowadzona była w trybie hybrydowym, tj. w dniach 14 – 15 października br. rozpoczęto czynności kontrolne w Urzędzie (zapoznanie się z przygotowaną dokumentacją na miejscu w jednostce, sporządzenie dokumentacji fotograficznej, przyjęcie ustnych wyjaśnień od pracowników). W pozostałe dni kontrola była prowadzona zdalnie, bez osobistej obecności kontrolerów w Urzędzie, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych. W dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych okazano legitymacje oraz upoważnienia do kontroli, poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazywania.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dn. 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (tj. Dz.U. 2020 poz. 224), art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dn. 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 190), w związku z art. 12-15a ust. 2 ustawy o fundacjach (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 166, dalej „FundU”).

[akta kontroli poz. 3, 7, 16, 23]

W okresie objętym kontrolą ustrój powiatu olsztyńskiego określał statut stanowiący załącznik do uchwały Nr XVI/163/2016 Rady Powiatu w Olsztynie z dn. 26 sierpnia 2016 r., w sprawie uchwalenia Statutu Powiatu Olsztyńskiego wraz ze zmianami: uchwała Nr XXXV/352/2018 Rady Powiatu w Olsztynie z 28 września 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Statutu Powiatu Olsztyńskiego oraz uchwała Nr V/80/2019 Rady Powiatu w Olsztynie z 28 czerwca 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Statutu Powiatu Olsztyńskiego.

Jednostka kontrolowana funkcjonowała na podstawie Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Olsztynie stanowiącego załącznik do uchwały Nr 140/1/2021 Zarządu Powiatu Olsztyńskiego z dnia 6 lipca 2021 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Olsztynie oraz uchwały Nr 167/2/2022 Zarządu Powiatu Olsztyńskiego z dnia 25 stycznia 2022 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Olsztynie (ze zmianami).

W okresie objętym kontrolą stanowiska pełnili:

- Pan **Andrzej Abako** - Starosta Olsztyński w okresie od 21 listopada 2018 r. do dnia zakończenia kontroli (nadal).
- Pani **Joanna Michalska-Reda** - Wicestarosta w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 7 maja 2024 r.
- Pan **Artur Wrochna** - Wicestarosta od 7 maja 2024 r. (nadal).

Zgodnie z załącznikiem przedstawiającym schemat struktury organizacyjnej do uchwały Nr 140/1/2021 (§ 29 pkt 1 lit. e) oraz uchwały Nr 167/2/2022 (§ 29 pkt 1 lit. e) w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Olsztynie, do zadań Wydziału Oświaty,

Strona 2 z 32

Kultury i Kultury Fizycznej należy m.in. prowadzenie spraw fundacji działających na terenie Powiatu Olsztyńskiego, w tym wykonywanie uprawnień wynikających z art. 12-15 ustawy o fundacjach. Stosownie do treści § 5 ust. 3 pkt 1 powyższych uchwał nadzór nad pracą Wydziału Oświaty, Kultury i Kultury Fizycznej sprawował Starosta. Na mocy uchwały Nr 2/2/2024 Zarządu Powiatu Olsztyńskiego z dnia 21 maja 2024 r., zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Olsztynie, nadzór ten przejął Wicestarosta.

W okresie objętym kontrolą Dyrektorem Wydziału Oświaty, Kultury i Kultury Fizycznej była Pani [REDAKTOWANE].

W okresie objętym kontrolą w Wydziale Oświaty, Kultury i Kultury Fizycznej zadania m.in. z zakresu nadzoru nad fundacjami wykonywało kolejno czterech pracowników, którzy w dniu rozpoczęcia kontroli nie byli już zatrudnieni w kontrolowanej jednostce oraz - od 1 lutego 2023 r. do chwili obecnej - Pani [REDAKTOWANE].

[akta kontroli poz. 11, 67, 68, 71]

Kontrolą objęto następujące zagadnienia:

- 1) Wykaz fundacji wg stanu na dzień 30 września 2024 r. posiadających siedzibę na obszarze powiatu; zmiany w tym zakresie w okresie objętym kontrolą.
- 2) Wykaz fundacji wg stanu na dzień 30 września 2024 r. korzystających ze środków publicznych i prowadzących działalność na obszarze całego kraju, w tym na obszarze właściwości powiatu; zmiany w tym zakresie w okresie objętym kontrolą.
- 3) Dokumenty potwierdzające podstawy prawne działania fundacji (zawiadomienie sądu o wpisaniu fundacji do KRS, aktualny statut fundacji).
- 4) Nadzór Starosty nad działalnością fundacji (art. 12 FundU) pod kątem zgodności z prawem i statutem oraz celem, w jakim fundacja została ustanowiona – ewentualne wnioski do sądu o stwierdzenie zgodności działania fundacji z przepisami prawa i statutem oraz z celem, w jakim fundacja została ustanowiona (sprawozdanie z działalności, korespondencja z fundacjami).
- 5) Nadzór Starosty nad prowadzeniem działalności gospodarczej przez fundacje w rozmiarach służących realizacji jej celów (analiza przedmiotu/zakresu działalności wg statutu oraz KRS, analiza danych z rocznego sprawozdania).
- 6) Nadzór Starosty nad realizacją przez fundacje obowiązku udostępniania sprawozdań do publicznej wiadomości.
- 7) Stosowanie środków nadzorczych Starosty przewidzianych w art. 13 i 14 FundU - wystąpienia do sądu o uchylenie uchwały zarządu fundacji, pozostającej w rażącej sprzeczności z jej celem albo z postanowieniami statutu fundacji lub z przepisami prawa, środki nadzorcze wobec zarządu fundacji.

- 8) Wnioskowanie do sądu o likwidację fundacji w razie osiągnięcia celu, dla którego fundacja była ustanowiona lub w razie wyczerpania środków finansowych i majątku fundacji, fundacja podlega likwidacji w sposób wskazany w statucie. Jeżeli statut nie przewiduje likwidacji fundacji lub jego postanowienia w tym przedmiocie nie są wykonywane, właściwy minister lub starosta zwraca się do sądu o likwidację fundacji (art. 15 FundU).
- 9) Sprawowanie kontroli nad działalnością fundacji będącej instytucją obowiązaną w rozumieniu przepisów ustawy z dn. 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w zakresie zgodności jej działania z przepisami tej ustawy (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1124 dalej „Terroryzmu”) - (art. 14a FundU w zw. z art. 130 ust. 2 pkt. 3 Terroryzmu).

Postępowaniem kontrolnym objęto 100 % przypadków nadzoru nad fundacjami korzystającymi ze środków publicznych i prowadzącymi działalność na terenie całego kraju, w zakresie działalności prowadzonej na obszarze Powiatu Olsztyńskiego (fundacje „obce”), 20 % fundacji będących wpisanymi do wykazu fundacji mających siedzibę na terenie Powiatu Olsztyńskiego oraz jedną fundację z wykazu fundacji zlikwidowanych.

Bieżąca kontrola jest trzecią kontrolą z tego zakresu przeprowadzoną w Starostwie Powiatowym w Olsztynie. Poprzednie kontrole miały miejsce w 2010 r. - kontrola problemowa oraz w 2015 r. - kontrola sprawdzająca. Obie kontrole były przeprowadzone przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

[akta kontroli poz. 11]

Na podstawie ustaleń kontroli, działalność jednostki kontrolowanej ocenia się **negatywnie**.

Powyższa ocena wynika z następujących ustaleń i ocen dokonanych w poszczególnych obszarach (zagadnieniach) objętych kontrolą:

I. Stan faktyczny ustalony w toku kontroli.

Na podstawie informacji przekazanej przez jednostkę kontrolowaną w piśmie z dnia 8 października 2024 r., znak: Or.1710.5.2024, ustalono, że w wykazie fundacji mających siedzibę na terenie Powiatu Olsztyńskiego, według stanu na dzień 30 września 2024 r., znajdowały się 123 aktywnie działające fundacje. Postępowaniem kontrolnym objęto 20% dokumentacji związanej z realizacją zadania będącego przedmiotem kontroli. Weryfikacji podlegała co piąta fundacja, począwszy od pozycji nr 5 w przesłanym wykazie. W przypadku wytypowania fundacji niespełniającej kryterium reprezentatywności – tj. fundacji, której okres wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego nie przekracza połowy okresu objętego kontrolą – do analizy wybierano kolejną fundację z listy. Łącznie do kontroli wytypowano 24 fundacje.

Ponadto skontrolowano wszystkie przypadki (100%) nadzoru nad fundacjami korzystającymi ze środków publicznych i prowadzącymi działalność na terenie całego kraju w zakresie aktywności prowadzonej na obszarze powiatu olsztyńskiego, tj. 6 fundacji. Starosta prowadził również wykaz fundacji zlikwidowanych (11 fundacji, z czego 5 uległo likwidacji w okresie objętym

Strona 4 z 32

kontrolą). Na podstawie analizy okresu funkcjonowania fundacji oraz daty ich wykreślenia, Zespół Kontrolny, opierając się na posiadanej wiedzy i doświadczeniu, wytypował jedną fundację do szczegółowej kontroli (Fundacja Mruczący Terapeuta).

Dodatkowo, Starosta przedłożył wykaz fundacji wykreślonych z rejestru z uwagi na zmianę siedziby (9 fundacji, z czego 3 wykreślono w okresie objętym kontrolą). Z uwagi daty nabycia osobowości prawnej oraz daty zmiany siedziby (poz. 7 - 11.2020/01.2022, poz. 8 - 10.2021/12.2022, poz. 9 – 04.2023/11.2023) podjęto decyzję o nieuwzględnieniu ich w zakresie przeprowadzanej kontroli.

1. FUNDACJA STACJA WARMIA z siedzibą: ul. Wojska Polskiego 7, 11-010 Barczewo, KRS 0000963128, NIP 7393966268, REGON 52160763500000. Fundacja nabyła osobowość prawną 30 marca 2022 r. W dniu 6 czerwca 2023 r. została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców. Podmiot nie posiada statusu OPP.

W aktach znajdują się statuty z 2022 r. i 2023 r. wraz z postanowieniami sądu rejestrowego. Ponadto w aktach znajduje się pełny odpis z KRS ze stycznia 2024 r. W aktach znajduje się pismo z 8 października 2024 do Sądu Rejonowego w Olsztynie VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z prośbą o przesłanie postanowienia w sprawie zmiany danych fundacji. W odpowiedzi na powyższe pismo Sąd 14 października 2024 r. przesłał wnioskowaną dokumentację.

W aktach brak jest innych dowodów wskazujących na aktywność nadzorczą organu.

[akta kontroli poz. 33]

2. FUNDACJA SZCZERE SERCE z siedzibą: ul. Łąka Dymerska 2/4, 11-300 Biskupiec, KRS 0000236867. Fundacja nabyła osobowość prawną 1 lipca 2005 r. Podmiot nie posiada statusu OPP.

W aktach znajduje się statut z 2005 r. wraz z postanowieniami sądu rejestrowego, pełny odpis z KRS ze stycznia 2024 r.

W aktach brak jest innych dowodów wskazujących na aktywność nadzorczą organu.

[akta kontroli poz. 34]

3. FUNDACJA DALEKIEGO ZASIĘGU z siedzibą: Swobodna 20B, 11-040 Dobre Miasto, KRS 0000541498, NIP7393872610, REGON 36067627600000. Fundacja nabyła osobowość prawną 30 stycznia 2015 r. Podmiot nie posiada statusu OPP. W aktach znajduje się statut z 2022 r. wraz z postanowieniami sądu rejestrowego.

W aktach brak jest innych dowodów wskazujących na aktywność nadzorczą organu.

[akta kontroli poz. 35]

4. FUNDACJA ISA z siedzibą: Orzechowo 71, 11-040 Dobre Miasto, KRS 0000948293, NIP7393963376, REGON 52101504700000. Fundacja nabyła osobowość prawną 21 stycznia

2022 r. W dniu 21 stycznia 2022 r. została również wpisana do Rejestru Przedsiębiorców. Podmiot nie posiada statusu OPP. W aktach znajduje się:

- pismo Starosty Olsztyńskiego do Prezydenta Olsztyna z dnia 20 maja 2024 r. z prośbą o przestanie akt fundacji ISA zgodnie z właściwością miejscową,
- odpowiedź Prezydenta Olsztyna w sprawie przekazania akt fundacji z dnia 14 czerwca 2024 r. wraz z załączoną dokumentacją:
 - postanowienie Sądu Rejonowego w Olsztynie wraz z statutem fundacji z dnia 23 stycznia 2022,
 - postanowienie Sądu Rejonowego w Olsztynie wraz z zaświadczeniem i statutem fundacji z dnia 13 marca 2024 r.,
- informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru stowarzyszeń (wydruk) z dnia 14 czerwca 2024 r.

W aktach brak jest innych dowodów wskazujących na aktywność nadzorczą organu.

[akta kontroli poz. 36]

5. FUNDACJA WIPASZ POMOCNA DŁOŃ z siedzibą: Wadąg 9, 10-373 Dywity, KRS0000361476, NIP7393802041, REGON 28053682900000. Fundacja nabyła osobowość prawną 17 sierpnia 2010 r. Podmiot nie posiada statusu OPP. W aktach znajduje się:

- sprawozdanie z działalności fundacji za rok 2019 przesłane w czerwcu 2020 r.,
- sprawozdanie z działalności fundacji za rok 2021 przesłane w czerwcu 2022 r.,
- sprawozdanie z działalności fundacji za rok 2020 przesłane w październiku 2022 r.,
- pismo przewodnie z Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 7 kwietnia 2022 r. wraz z postanowieniem z dnia 15 marca 2022 oraz statutem fundacji,
- postanowienie, zaświadczenie z Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 13 lutego 2023 r. wraz ze statutem fundacji,
- informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru stowarzyszeń (wydruk) z dnia 23 stycznia 2024 r.

W aktach brak jest innych dowodów wskazujących na aktywność nadzorczą organu.

[akta kontroli poz. 37]

6. FUNDACJA NIEBIESKIE DRZWI z siedzibą: ul. Spółdzielcza 2F, Dywity 11-001, KRS0000668983, NIP77393897142, REGON 36697925600000. Fundacja nabyła osobowość prawną 5 kwietnia 2017 r. Podmiot nie posiada statusu OPP. W aktach znajduje się:

- informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru stowarzyszeń (wydruk) z dnia 23 stycznia 2024 r.,
- statut fundacji z 2017 r.

Ponadto brak jest innych dowodów wskazujących na aktywność nadzorczą organu.

[akta kontroli poz. 38]

7. FUNDACJA TUTUM z siedzibą: ul. Jeziorna 6, Dywity 11-001, KRS 0000917212, NIP 7393957430, REGON 38972939500000. Fundacja nabyła osobowość prawną 20 sierpnia 2021 r. Podmiot nie posiada statusu OPP. W aktach znajduje się:

- pismo Prezydenta Olsztyna w sprawie przekazania akt fundacji z dnia 22 września 2021 r. wraz z załączoną dokumentacją:
 - postanowienie Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 20 sierpnia 2021 r.,
 - zaświadczenia Sądu Rejonowego w Olsztynie dotyczące numerów NIP, REGON i KRS z dnia 20 sierpnia 2021 r.
 - statut fundacji z 2021 r.,
- informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru stowarzyszeń (wydruk) z dnia 14 czerwca 2024 r.

W aktach brak jest innych dowodów wskazujących na aktywność nadzorczą organu.

[akta kontroli poz. 39]

8. FUNDACJA HETAIROS z siedzibą: ul. F. Hynka 13/14, Dywity 11-001, KRS 0000624412, NIP9462661048, REGON 36477821700000. Fundacja nabyła osobowość prawną 22 czerwca 2016 r. W dniu 22 czerwca 2016 r. została również wpisana do Rejestru Przedsiębiorców. Podmiot nie posiada statusu OPP. W aktach znajduje się:

- pismo Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 30 stycznia 2023 r. wraz z załączoną dokumentacją:
 - postanowienie Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 30 stycznia 2023 r.,
 - zaświadczenia Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 30 stycznia 2023 r.,
 - statut fundacji z 6 grudnia 2022 r.,
- informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru stowarzyszeń (wydruk) z dnia 26 stycznia 2024 r.

W aktach brak jest innych dowodów wskazujących na aktywność nadzorczą organu.

[akta kontroli poz. 40]

9. FUNDACJA OKEY z siedzibą: Różnowo 217, Dywity 11-001, KRS 0000746405, NIP7393918341, REGON 38113001000000. Fundacja nabyła osobowość prawną 29 sierpnia 2018 r. Podmiot nie posiada statusu OPP. W aktach znajduje się:

- pismo Starosty Olsztyńskiego do Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 8 października 2024 r. z prośbą o przesłanie odpisów postanowień wraz z statutem fundacji,
- pismo z Sądu Rejonowego w Olsztynie do Starosty Olsztyńskiego z dnia 14 października 2024 r. wraz z załącznikami:
 - odpis postanowienia Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 29 listopada 2018 r.,
 - zaświadczenia Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 29 listopada 2018 r.,
 - statut fundacji z 2018 r.,
- informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru stowarzyszeń (wydruk) z dnia 26 stycznia 2024 r.

Strona 7 z 32

W aktach brak jest innych dowodów wskazujących na aktywność nadzorczą organu.

[akta kontroli poz. 41]

10. FUNDACJA POMOCY DZIECIOM „OCZYMA DZIECKA” z siedzibą: Wornity 79 G, Gietrzwałd 11-036, KRS 0000337703, NIP7393762382, REGON 28043642400000. Fundacja nabyła osobowość prawną 14 października 2009 r. W dniu 8 kwietnia 2010 r. została również wpisana do Rejestru Przedsiębiorców. Podmiot nie posiada statusu OPP. W aktach znajduje się:

- pismo Starosty Olsztyńskiego do Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 8 października 2024 r. z prośbą o przesłanie odpisów postanowień wraz z statutem fundacji,
- pismo z Sądu Rejonowego w Olsztynie do Starosty Olsztyńskiego z dnia 14 października 2024 r. wraz z załącznikami:
 - odpis postanowienia Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 8 kwietnia 2010 r. i 14 października 2010 r.,
 - zaświadczenia Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 8 kwietnia 2010 r. i 14 października 2010 r.,
 - statut fundacji z 2010 r.,
- informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru stowarzyszeń (wydruk) z dnia 26 stycznia 2024 r.

W aktach brak jest innych dowodów wskazujących na aktywność nadzorczą organu.

[akta kontroli poz. 42]

11. FUNDACJA "TURNITZMUHLE HERITAGE FOUNDATION" z siedzibą: Guzowy Młyn 33A, 11-036 Gietrzwałd, KRS 0000614272, NIP 7393884719, REGON 36429170000000. Fundacja nabyła osobowość prawną 26 kwietnia 2016 r. W dniu 26 kwietnia 2016 r. została również wpisana do Rejestru Przedsiębiorców. Podmiot nie posiada statusu OPP. W aktach znajduje się:

- informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru stowarzyszeń (wydruk) z dnia 26 stycznia 2024 r.,
- statut fundacji z 2016 r.

W aktach brak jest innych dowodów wskazujących na aktywność nadzorczą organu.

[akta kontroli poz. 43]

12. DRAMIŃSKI - FUNDACJA OCHRONY DZIEDZICTWA TECHNIKI ROLNICZEJ WARMII I MAZUR z siedzibą: ul. Wiktora Steffena 21, 11-036 Sząbruk, KRS 0000719670, NIP 7393910865, REGON 36952008000000. Fundacja nabyła osobowość prawną 19 lutego 2018 r. Podmiot nie posiada statusu OPP. W aktach znajduje się:

- pismo Starosty Olsztyńskiego do Prezydenta Olsztyna z dnia 20 maja 2024 r. z prośbą o przestanie akt fundacji zgodnie z właściwością miejscową,

- odpowiedź Prezydenta Olsztyna w sprawie przekazania akt fundacji z dnia 14 czerwca 2024 r. wraz z załączoną dokumentacją:
 - postanowienie Sądu Rejonowego w Olsztynie wraz z statutem fundacji z 2018 r.,
 - postanowienie Sądu Rejonowego w Olsztynie wraz z zaświadczeniem i statutem fundacji z dnia 7 czerwca 2022 r.,
- informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru stowarzyszeń (wydruk) z dnia 26 stycznia i 14 czerwca 2024 r.

W aktach brak jest innych dowodów wskazujących na aktywność nadzorczą organu.

[akta kontroli poz. 44]

13. FUNDACJA REVITA WARMIA z siedzibą: Tłokowo 45, 11-320 Jeziorany, KRS 0000490554, NIP 7393864556, REGON 28155193700000. Fundacja nabyła osobowość prawną 12 grudnia 2013 r. W dniu 12 grudnia 2013 r. została również wpisana do Rejestru Przedsiębiorców. Podmiot nie posiada statusu OPP. W aktach znajduje się:

- informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru stowarzyszeń (wydruk) z dnia 25 stycznia 2024 r.,
- statut fundacji z 2013 r.

W aktach brak jest innych dowodów wskazujących na aktywność nadzorczą organu.

[akta kontroli poz. 45]

14. FUNDACJA Z DZIKIEJ WARMII z siedzibą: Kiersztanowo 32A, 11-320 Jeziorany, KRS 0000800930, NIP 7432038444, REGON 38432386600000. Fundacja nabyła osobowość prawną 9 września 2019 r. Fundacja była również wpisana do Rejestru Przedsiębiorców w okresie od 9 września 2019 r. do 14 grudnia 2020 r. Podmiot nie posiada statusu OPP. W aktach znajduje się:

- pismo Starosty Olsztyńskiego do Starosty Lidzbarskiego z dnia 20 maja 2024 r. z prośbą o przestanie akt fundacji zgodnie z właściwością miejscową,
- odpowiedź Starosty Lidzbarskiego w sprawie przekazania akt fundacji z dnia 24 maja 2024 r. wraz z dokumentacją:
 - postanowienie, zaświadczenie i statut z września 2019 r.,
 - postanowienie, zaświadczenie i statut z lipca 2020 r.,
 - uchwała Zarządu Fundacji w sprawie zaprzestania działalności gospodarczej z listopada 2020 r.,
 - uchwała Zarządu Fundacji w sprawie zmiany statutu z listopada 2020 r.,
 - statut fundacji z listopada 2020 r.,
 - postanowienie, zaświadczenie z grudnia 2020 r.,
 - informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru stowarzyszeń (wydruk) z dnia 25 stycznia i 2 lutego 2024 r.

W aktach brak jest innych dowodów wskazujących na aktywność nadzorczą organu.

[akta kontroli poz. 46]

15. FUNDACJA WROTA NADZIEI z siedzibą: ul. Łabędzia 13, 11-042 Jonkowo, KRS 0000136667, NIP 1132423488, REGON 01546594800000. Fundacja nabyła osobowość prawną 24 października 2002 r. Podmiot nie posiada statusu OPP. W aktach znajduje się:

- pismo Starosty Olsztyńskiego do Prezydenta Miasta Torunia z dnia 20 maja 2024 r. z prośbą o przesłanie akt fundacji zgodnie z właściwością miejscową,
- odpowiedź Prezydenta Miasta Torunia w sprawie przekazania akt fundacji z dnia 17 czerwca 2024 r.,
- informacja o zmianie w statucie fundacji z Sądu Rejonowego w Toruniu wraz z załącznikami postanowienia, zaświadczenia oraz statutu z 5 maja 2023 r.
- informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru stowarzyszeń (wydruk) z dnia 25 stycznia 2024 r.

Ponadto brak jest innych dowodów wskazujących na aktywność nadzorczą organu.

[akta kontroli poz. 47]

16. FUNDACJA POMOC WSPARCIE ROZWÓJ z siedzibą: Kunki 54, 11-015 Olsztynek, KRS 0000837211, NIP7393939886, REGON 38602239900000. Fundacja nabyła osobowość prawną 7 maja 2020 r. Podmiot nie posiada statusu OPP. W aktach znajduje się:

- postanowienie, zaświadczenie z Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 17 kwietnia 2023 r.
- statut fundacji z 14 lutego 2020 r.
- postanowienie, zaświadczenie z Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 7 maja 2020 r.,
- informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru stowarzyszeń (wydruk) z dnia 25 stycznia 2024 r.

W aktach brak jest innych dowodów wskazujących na aktywność nadzorczą organu.

[akta kontroli poz. 48]

17. FUNDACJA DEMETER z siedzibą: Marcinkowo 47, 11-030 Purda, KRS 0000433594, NIP 7393856700, REGON 28143702900000. Fundacja nabyła osobowość prawną 25 września 2012 r. Podmiot nie posiada statusu OPP. W aktach znajduje się:

- informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru stowarzyszeń (wydruk) z dnia 24 stycznia 2024 r.,
- statut fundacji z 2012 r.

Ponadto brak jest innych dowodów wskazujących na aktywność nadzorczą organu.

[akta kontroli poz. 49]

18. FUNDACJA LIDERZY SPORTU z siedzibą: Trękus 3C, KRS 0000731340, NIP 7393917525, REGON 38091448700000. Fundacja nabyła osobowość prawną w dniu 2 sierpnia 2018 r. Fundacja była również wpisana do Rejestru Przedsiębiorców od 2 sierpnia 2018 r. Podmiot nie posiada statusu OPP. W aktach znajduje się:

- informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru stowarzyszeń (wydruk) z dnia 24 stycznia 2024 r.,
- statut fundacji z 2018 r.

W aktach brak jest innych dowodów wskazujących na aktywność nadzorczą organu.

[akta kontroli poz. 50]

19. FUNDACJA PRO EKO FEMINA z siedzibą: Purda 27, 10-030 Purda, KRS 0000354640, NIP7393786431, REGON 28050463400000. Fundacja nabyła osobowość prawną 30 kwietnia 2010 r. Fundacja była również wpisana do Rejestru Przedsiębiorców od dnia 14 lutego 2017 r. Podmiot nie posiada statusu OPP. W aktach znajduje się:

- pismo Starosty Olsztyńskiego do Prezydenta Olsztyna z dnia 20 maja 2024 r. z prośbą o przestanie akt fundacji zgodnie z właściwością miejscową,
- odpowiedź Prezydenta Olsztyna w sprawie przekazania akt fundacji z dnia 14 czerwca 2024 r. wraz z dokumentacją:
 - postanowienie, zaświadczenie i statut z czerwca 2018 r.,
 - postanowienie, zaświadczenie i statut z września 2022 r.,
 - informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru stowarzyszeń (wydruk) z dnia 24 stycznia i 6 czerwca 2024 r.

W aktach brak jest innych dowodów wskazujących na aktywność nadzorczą organu.

[akta kontroli poz. 51]

20. FUNDACJA MIŁOŚNIKÓW SPORTU AKTYWUJ SIĘ z siedzibą: ul. Stawigudzka 8B/40, 10-687 Jaroty, KRS 0000363638, REGON28054064700000. Fundacja nabyła osobowość prawną 25 sierpnia 2010 r. Podmiot nie posiada statusu OPP. W aktach znajduje się:

- informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru stowarzyszeń (wydruk) z dnia 24 stycznia 2024 r.,
- statut fundacji z 2010 r.

W aktach brak jest innych dowodów wskazujących na aktywność nadzorczą organu.

[akta kontroli poz. 52]

21. FUNDACJA AQUA z siedzibą: ul. Tęczowy Las 1/94, 10-677 Bartąg, KRS 0000840502, NIP7393939900, REGON 38602708900000. Fundacja nabyła osobowość prawną 8 maja 2020 r. Podmiot nie posiada statusu OPP. W aktach znajduje się:

- postanowienie, zaświadczenie z Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 7 maja 2020 r.,
- statut fundacji z 23 marca 2020 r.,
- informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru stowarzyszeń (wydruk) z dnia 24 stycznia 2024 r.

W aktach brak jest innych dowodów wskazujących na aktywność nadzorczą organu.

[akta kontroli poz. 53]

22. FUNDACJA MEJKSENS z siedzibą: ul. Fiołkowa 1, 10-687 Bartąg, KRS 0000987005, NIP 7393971571, REGON 52281767100000. Fundacja nabyła osobowość prawną 12 sierpnia 2022 r. Fundacja była również wpisana do Rejestru Przedsiębiorców od dnia 12 sierpnia 2022 r. Podmiot nie posiada statusu OPP. W aktach znajduje się:

- postanowienie, zaświadczenie z Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 12 sierpnia 2022 r.,
- statut fundacji z 12 sierpnia 2022 r.,
- informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru stowarzyszeń (wydruk) z dnia 24 stycznia 2024 r.

W aktach brak jest innych dowodów wskazujących na aktywność nadzorczą organu.

[akta kontroli poz. 54]

23. WARMIŃSKA FUNDACJA EDUKACJI I ROZWOJU "RÓŻYNKA" z siedzibą: Różynka 1, 11-008 Świątki, KRS 0000366510, NIP 7393809161, REGON 28055152700000. Fundacja nabyła osobowość prawną 7 października 2010 r. Podmiot nie posiada statusu OPP. W aktach znajduje się:

- informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru stowarzyszeń (wydruk) z dnia 24 stycznia 2024 r.,
- statut fundacji z 2010 r.

W aktach brak jest innych dowodów wskazujących na aktywność nadzorczą organu.

[akta kontroli poz. 55]

24. FUNDACJA PSIAKI Z WARMII I MAZUR z siedzibą: Świątki 87, 11-008 Świątki, KRS 0000816012, NIP 7393934989, REGON 38501856200000. Fundacja nabyła osobowość prawną 5 grudnia 2019 r. Podmiot nie posiada statusu OPP. W aktach znajduje się:

- postanowienie z Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 5 grudnia 2019 r.,
- statut fundacji z 2019 r.,
- postanowienie, zaświadczenie z Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 21 września 2020 r.,
- statut fundacji z 2020 r.,
- informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru stowarzyszeń (wydruk) z dnia 25 stycznia 2024 r.

Ponadto brak jest innych dowodów wskazujących na aktywność nadzorczą organu.

[akta kontroli poz. 56]

25. FUNDACJA MRUCZĄCY TERAPEUTA (wykreślona z KRS) KRS 0000627855, NIP 7393888976, REGON 36542506000000. Fundacja nabyła osobowość prawną 19 września 2016 r a utraciła ją w dn. 26 lutego 2024 r. Podmiot nie posiadał statusu OPP. W aktach znajduje się:

- postanowienie z Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 5 grudnia 2019 r.,
- statut fundacji z 2016 r.,

- informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru stowarzyszeń (wydruk) z dnia 25 stycznia 2024 r.
 - postanowienie, zaświadczenie z Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 26 lutego 2024 r.,
 - kopie komunikatów zamieszczanych na stronach www organu
- Ponadto brak jest innych dowodów wskazujących na aktywność nadzorczą organu.

[akta kontroli poz. 26]

II. Ustalenia szczegółowe:

1. Wykaz fundacji wg stanu na dzień 30 września 2024 r. posiadających siedzibę na obszarze powiatu olsztyńskiego; zmiany w stanie fundacji w okresie 2020 - 2024 r.

Przed rozpoczęciem kontroli Dyrektor Wydziału Kontroli, w oparciu o art. 15 ust. 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, pismem z dn. 8 października br., znak: WK-I.431.10.2024, zwrócił się do Starosty Olsztyńskiego o nadesłanie wykazu fundacji znajdujących się pod nadzorem Starosty w latach 2020 - 2024. Z wykazu dołączonego do pisma Starosty znak: Or-I.1710.5.2024 oraz z ustaleń kontroli wynika, że prowadzony jest rejestr aktywnych fundacji obejmujący 123 podmioty, rejestr fundacji które zmieniły siedzibę obejmujący 9 podmiotów oraz rejestr fundacji zlikwidowanych obejmujący 11 podmiotów. Rejestr fundacji aktywnych zawiera nazwy oraz dane adresowe. Rejestry fundacji zlikwidowanych oraz tych które zmieniły siedzibę zawierają: nazwę, adres, gminę (po zmianie siedziby), datę rejestracji, nr KRS, status OPP oraz datę postanowienia dot. wykreślenia z KRS lub zmiany siedziby.

[akta kontroli poz. 12, 78]

Starosta posiada wiedzę na temat ilości nadzorowanych fundacji oraz prawidłowo prowadzi ich ewidencję. Przedmiotowe cząstkowe zagadnienie ocenia się **pozytywnie**.

2. Wykaz fundacji wg stanu na dzień 30 września 2024 r. korzystających ze środków publicznych i prowadzących działalność na obszarze całego kraju, w tym na obszarze powiatu olsztyńskiego; zmiany w tym zakresie w okresie objętym kontrolą.

Stosownie do treści art. 15a FundU, w stosunku do fundacji korzystającej ze środków publicznych i prowadzącej działalność na obszarze całego kraju, w zakresie działalności prowadzonej na obszarze właściwości miejscowej samorządu powiatowego, starosta wykonuje uprawnienia wynikające z przepisów [art. 12-15](#) FundU. Wskazać należy, że ww. regulacja odnosi się do fundacji które objęte są nadzorem właściwego miejscowo „swojego” starosty (innego niż Starosta Olsztyński), posiadają ogólnopolski zasięg działania i dodatkowo korzystając ze środków publicznych, działają „gościnnie” na obszarze - w tym przypadku - powiatu olsztyńskiego. W zasadzie nie istnieją skuteczne mechanizmy dające staroście możliwość powzięcia wiadomości o działalności takiej fundacji na jego obszarze. Możliwe jest, że starosta taką informację poweźmie przypadkiem, np. udzielając takiemu podmiotowi dotacji bądź też

Strona 13 z 32

uzyskując w jakiś inny sposób wiedzę o takiej działalności (reklama, ulotki, pismo od fundacji, itp.). Mając taką ewentualną wiedzę starosta winien objąć fundację odpowiednim nadzorem.

Z pisma Starosty Olsztyńskiego znak: Or-I.1710.5.2024 z dn. 8 października br. wynika, że Starosta posiada wiedzę na temat 6 fundacji korzystających ze środków publicznych i prowadzących działalność na obszarze całego kraju, w zakresie działalności prowadzonej na obszarze powiatu olsztyńskiego w latach 2020-2024 tj.:

- 1) Fundacja „Inicjatywa Kobiet Aktywnych”, ul. Hanowskiego 9/42, 10 – 687 Olsztyn.
- 2) Fundacja „Kocham Tańczyć”, Naterki, ul. Turkusowa 7, 11 – 036 Gietrzwałd.
- 3) For Health Fundacja, Swaderki 20/2, 11 – 015 Olsztynek.
- 4) Fundacja Rozwoju Ziemi Oleckiej, ul. Wojska Polskiego 13, 19 – 400 Olecko.
- 5) Fundacja „Fundusz Ziemi Olsztyńskiej”, Pl. Bema 5, 10-516 Olsztyn.
- 6) Fundacja Dobra Rodzina im. Ks. Prof. Ryszarda Sztychmilera, ul. Marii Zientary Malewskiej 49, 10-307 Olsztyn.

Starosta Olsztyński poinformował także, że nie posiada wiedzy na temat innych fundacji korzystających ze środków publicznych i prowadzących działalność na obszarze całego kraju, w zakresie działalności prowadzonej na obszarze powiatu olsztyńskiego.

[akta kontroli poz. 11]

Starosta posiada wiedzę na temat ilości nadzorowanych fundacji oraz prawidłowo prowadzi ich ewidencję. Przedmiotowe cząstkowe zagadnienie ocenia się **pozytywnie**.

3. Dokumenty potwierdzające podstawy prawne działania fundacji.

Stosownie do treści art. 9 ust. 2 FundU, o wpisaniu fundacji do Krajowego Rejestru Sądowego, sąd zawiadamia ministra właściwego ze względu na zakres jego działania oraz cele fundacji, zwanego dalej „właściwym ministrem” oraz właściwego ze względu na siedzibę fundacji starostę, przesyłając jednocześnie statut.

Kontrola wykazała, że we wszystkich aktach fundacji mających siedzibę na terenie powiatu olsztyńskiego, znajdują się postanowienia o dokonaniu wpisu oraz statuty (także aktualne po zmianach), przesyłane przez Sąd Rejonowy. Dodatkowo organ korzystał z danych zawartych w Krajowym Rejestrze Sądowym czego dowodem są znajdujące się w aktach wydruki odpisów pełnych z KRS.

Podkreślić należy że w 2024 r. organ z własnej inicjatywy występował do sądu rejestrowego lub innych starostów o przesłanie dokumentacji (poz. nr 1, 4, 9, 10, 12, 14, 15, 19).

[akta kontroli poz. 33-56]

Starosta Olsztyński należycie gromadzi (oraz pozyskuje) dokumenty, które stanowią bazę wyjściową do prowadzenia nadzoru pod kątem podstaw prawnych działania fundacji. Przedmiotowe cząstkowe zagadnienie ocenia się **pozytywnie**.

4. Nadzór Starosty nad działalnością fundacji pod kątem zgodności z prawem i statutem oraz celem, w jakim fundacja została ustanowiona – ewentualne wnioskowanie do sądu o stwierdzenie zgodności działania fundacji z przepisami prawa i statutem oraz z celem, w jakim fundacja została ustanowiona (art. 12 FundU).

Zgodnie z art. 12 ust. 1 FundU, o zgodności działania fundacji z przepisami prawa i statutem oraz z celem, w jakim fundacja została ustanowiona, orzeka sąd w postępowaniu nieprocesowym na wniosek właściwego ministra lub starosty. Starosta posiada uprawnienia analogiczne do uprawnień właściwego ministra, z tym, że fundacje nie mają obowiązku składania starostom sprawozdań ze swojej działalności. Fundacje mają obowiązek (poza wyjątkiem określonym w art. 12 ust. 2a FundU) corocznego sporządzania merytorycznego sprawozdania ze swojej działalności, obejmującego najważniejsze informacje o działalności fundacji w okresie sprawozdawczym, pozwalające ocenić prawidłowość realizacji przez fundację jej celów statutowych. Sprawozdanie fundacja składa do właściwego ministra.

Szczegółowy zakres informacji jakie musi zawierać sprawozdanie został określony w:

- rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie ramowego zakresu sprawozdania z działalności fundacji z dn. 8 maja 2001 r. (tj. Dz.U z 2020 r. poz. 36) – obowiązującego do dn. 30 grudnia 2022 r.;
 - rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie jednolitego wzoru formularza sprawozdania z działalności fundacji z dn. 20 grudnia 2022 r. (tj. Dz.U z 2022 r. poz. 2791) - obowiązujące od dn. 1 stycznia 2023 r.;
- dalej jako „rozporządzenie”.

W sprawozdaniu zawarte są dane, na podstawie których organ nadzoru jest w stanie wstępnie ocenić, czy działalność fundacji jest zgodna z przepisami prawa, statutem oraz celem, w jakim fundacja została ustanowiona.

W związku z powyższym starosta realizujący nadzór, jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej (art. 15a ust. 2 FundU), powinien aktywnie podejmować odpowiednie działania zmierzające do uzyskania wiedzy na temat działalności danej fundacji. Najprostszym działaniem nadzorczym jest zapoznanie się ze sporządzonym sprawozdaniem. Co prawda fundacje nie mają obligatoryjnego obowiązku przekazywania sprawozdań staroście, muszą je jednak udostępniać do publicznej wiadomości (art. 12 ust. 3 FundU). Możliwość zapoznania się ze sprawozdaniem uzależniona jest od terminu w jakim fundacja je sporządzi, jednak nie powinno to nastąpić później niż z upływem roku kalendarzowego następującego po roku za jaki sprawozdanie jest sporządzane (art. 12 FundU oraz § 5 ww. rozporządzenia z dn. 8 maja 2001 r.). Starosta może także monitorować strony internetowe fundacji na których często są

Strona **15 z 32**

zamieszczanie sprawozdania. Starosta w celu realizacji nadzoru powinien podjąć odpowiednie kroki, w szczególności wystąpić do fundacji o wskazania miejsca jego upublicznienia bądź udostępnienie kopii sprawozdania. Podkreślenia wymaga że działanie takie mieści się w *ratio legis* ww. przepisów. Dopiero po podjęciu odpowiednich działań, zmierzających do zapoznania się ze sprawozdaniem, przy jednoczesnej odmowie bądź braku reakcji ze strony fundacji, organ może stwierdzić, że realizacja nadzoru pośredniego jest utrudniona bądź też niewykonalna. Podejmując odpowiednie działania organ jednocześnie zwalnia się z ewentualnego zarzutu bezczynności.

Przepisy ustawy o fundacjach nie przewidują możliwości wnioskowania do sądu o nałożenie grzywny, tak jak zostało to uregulowane w art. 26 ustawy o stowarzyszeniach (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 2261). W FundU ustawodawca nie określił także szczegółowo kompetencji organu nadzoru, tak jak zostało to zrobione w art. 25 ust. 2 ustawy prawo o stowarzyszeniach. Nie oznacza to jednak, że organ z powodu występującej *luki technicznej*, uprawniony jest do zaniechania jakiegokolwiek aktywności nadzorczej, w szczególności tej zmierzającej do zapoznania się z rocznym sprawozdaniem. Na marginesie należy wskazać, że nauka prawa wypracowała sposoby na zniwelowanie luk występujących w systemie prawa. Jednym ze sposobów jest stosowanie analogii, czyli wnioskowania z podobieństwa (*argumentum a simile*). Dla zobrazowania możliwości takiego rozwiązania, jako przykład można wskazać na brak szczegółowych regulacji odnośnie likwidacji fundacji i postulat możliwości odpowiedniego stosowania przepisów prawa spółdzielczego, prawa o stowarzyszeniach lub kodeksu spółek handlowych. Za stosowaniem właśnie przepisów prawa spółdzielczego opowiada się Henryk Cioch, który przyjmuje *de lege lata*, że mogą być odpowiednio w tym przedmiocie stosowane przepisy art. 113–129 ustawy prawo spółdzielcze, szczegółowo regulujące likwidację spółdzielni. Za dopuszczalnością stosowania odpowiednich przepisów prawa spółdzielczego bądź prawa o stowarzyszeniach w odniesieniu do luk w statucie fundacji opowiedział się również Sąd Najwyższy w Postanowieniu z dnia 8 lutego 2000 r. sygn. akt I CKN 416/98 (Marta Stepnowska, Przegląd Sejmowy nr 4(165)/2021, s. 175-188).

Starosta jako organ nadzoru pośredniego, spotykając się z odmową przekazania dokumentacji bądź udzielenia informacji, a także w sytuacji notorycznego braku odbioru korespondencji, powinien rozważyć zasadność zastosowania dalszych kroków określonych w art. 12 ust. 1 FundU (wniosek do sądu o zbadanie zgodności działania fundacji z przepisami prawa i statutu oraz z celem, w jakim fundacja została ustanowiona). W takim przypadku w postępowaniu dowodowym fundacja będzie musiała przedstawić wszystkie dokumenty związane ze swoją działalnością, które będą niezbędne do wydania przez sąd orzeczenia. Stąd też starosta, będący uczestnikiem postępowania, będzie mógł uzyskać niezbędną wiedzę do ewentualnego wnioskowania o zastosowanie innych środków nadzorczych określonych w art. 13-15 FundU. Rozwiązanie takie jest z pewnością niekorzystne z punktu widzenia sprawności i ekonomii wykonywania nadzoru. Właściwe w sprawach nadzoru bezpośredniego sądy rejonowe, mogą wydawać postanowienia: o zgodności działania fundacji z przepisami prawa i postanowieniami statutu oraz nadanymi jej celami, uchylające uchwałę zarządu lub

Strona 16 z 32

wstrzymujące jej wykonanie, zawieszające zarząd fundacji i wyznaczające zarządcę przymusowego, a także zarządzające przymusową likwidację fundacji. Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dn. 16 kwietnia 2021 r. sygn. akt I CSK 492/20, należy dostrzec, że oparte na ww. przepisie (12 ust. 1 FundU) rozstrzygnięcie nadzorcze w istocie nie wywiera żadnych skutków w sferze podmiotowości prawnej fundacji, a zatem jej istnienia, jak i zarządu sprawami. Nie można wprawdzie wykluczyć, że w przyszłości doprowadzi ono do wszczęcia innego postępowania mającego na celu np. ustanowienie zarządu przymusowego na podstawie art. 14 ust. 2 ustawy o fundacjach, (...), jej wynik nie wpływa na status, zdolność prawną ani zdolność do czynności prawnych fundacji, a ma na celu jedynie wskazanie uchybień w jej funkcjonowaniu.

Analiza przedłożonej dokumentacji (z wytypowanej próby) wykazała, że w latach 2020 - 2023, Starosta Olsztyński nie podejmował aktywnych działań w kierunku pozyskania informacji dotyczącej działalności podległych mu fundacji. Przede wszystkim nie zwracał się bezpośrednio do podmiotów o wskazanie miejsca upublicznienia sprawozdań bądź ich nadesłanie. Jedynie w przypadku Fundacji WIPASZ Pomocna Dłoń (poz. 5), organ dysponuje sprawozdaniami z działalności za 2019 r., 2020 r. oraz 2021 r. W aktach nie ma także żadnych dowodów wskazujących na przeprowadzanie innych działań nadzorczych (np. notatki z rozmów telefonicznych, notatki z zapoznania się ze sprawozdaniami ze stron internetowych).

Brak odpowiedniej aktywności ze strony organu na tej płaszczyźnie skutkowało tym, że organ nadzoru w ww. okresie nie posiadał odpowiedniej wiedzy o działalności podległych mu fundacji, tym samym nie był w stanie stwierdzić czy ich działanie jest zgodne z prawem, statutem i celem. Zaznaczyć należy, że powinność nadzoru wynika z *ratio legis* ww. przepisów.

[akta kontroli poz. 33-56]

Starosta Olsztyński w piśmie Or-1710.5.2024 z dn. 8 października 2024 r. poinformował, że cyt.: „(...) przesyła fundacjom, w formie pisemnej, informację o konieczności składania sprawozdań z działalności fundacji i o udostępnianiu sprawozdań do publicznej wiadomości oraz zwraca się o coroczne przesyłanie informacji o miejscu udostępnienia do publicznej wiadomości sprawozdań z działalności fundacji oraz ewentualne przesłanie kopii sprawozdań. Na podstawie sprawozdań Starosta Olsztyński ma możliwość monitorowania działalności fundacji, w szczególności sprawdzenia czy działalność fundacji jest zgodna z przepisami prawa, statutem oraz celem w jakim została ustanowiona oraz może uzyskać informację czy fundacja jest instytucją obowiązaną i czy podlega czynnościom kontrolnym Starosty Olsztyńskiego”.

[akta kontroli poz. 11]

Pani [REDAKTOWANE], działając na podstawie upoważnienia OK.I. Rej.8 2024 do udzielania informacji, w piśmie z dn. 21 października 2024 r. wyjaśniła, że do 17 fundacji które zostały zarejestrowane w 2023 r. oraz 2024 r. (które w przesłanym wykazie figurują pod poz. 9, 10, 15, 40, 42, 43, 44, 46, 47, 48, 63, 64, 65, 66, 76, 117, 118), w czerwcu, lipcu, sierpniu oraz październiku 2024 r. skierowano pisma nadzorcze. Z treści dołączonych dla przykładu pism wynika, że w 2024 r. Starosta Olsztyński podjął działania nadzorcze polegające na:

- 1) wskazaniu podstaw prawnych nadzoru nad fundacjami,

- 2) przypomnieniu o konieczności składania sprawozdań z działalności fundacji oraz udostępnianiu ich do publicznej wiadomości,
- 3) poinformowaniu o powodach dla których zachodzi konieczność uzyskania przez organ nadzoru wglądu w sprawozdania z działalności,
- 4) zwróceniu się do podmiotów o coroczne przesyłanie informacji o miejscu udostępnienia do publicznej wiadomości sprawozdań z działalności oraz ewentualne przesłanie ich kopii,
- 5) wskazaniu, że informacje należy przysyłać corocznie bez wezwania na adres Starostwa Powiatowego bądź na adres e-mail ok@powiat-olsztynski.pl w terminie do 31 stycznia każdego roku,
- 6) poinformowaniu, że w przypadku niesporządzenia sprawozdań oraz nieudostępnienia ich do publicznej wiadomości, Starosta Olsztyński podejmie czynności o których mowa w art. 12 ust. 1 ustawy o fundacjach.

[akta kontroli poz. 69, 73]

Wobec powyższych oświadczeń, Zespół Kontrolny dodatkowo zapoznał się z co drugimi aktami fundacji do których skierowano ww. pisma. Kontroli poddano akta nr 9, 15, 42, 44, 47, 63, 65, 76, 118 (według numeracji przedłożonego wykazu aktywnych fundacji). Kontrola wykazała że do wszystkich podmiotów w 2024 r. skierowano ww. pisma nadzorcze.

[akta kontroli poz. 57]

Starosta Olsztyński w piśmie Or-I.1710.5.2024 z dn. 31 października 2024 r. poinformował, że Wydział Oświaty, Kultury i Kultury Fizycznej jest w trakcie wysyłania zaktualizowanych pism w zakresie art. 12 i art. 14 a ustawy o fundacjach, zgodnych z treścią pism jakie wysłano na przełomie czerwca – października 2024 r. Wskazał także, że w pierwszej kolejności zostaną przesłane pisma do fundacji, które mimo odebrania pisma z 2018 r. nie przesyłały odpowiedzi a także do fundacji które nie odpowiedziały na komunikaty zamieszczane na stronach internetowych Powiatu Olsztyńskiego, a w dalszej kolejności pisma będą sukcesywnie przesyłane do pozostałych fundacji.

Ponadto w tym samym piśmie Starosta wyjaśnił, że cyt.: „(...) z uwagi na brak wskazania w ustawie o fundacjach sposobu sprawowania prawidłowego nadzoru nad fundacjami, organ nadzorujący za jedną z form aktywności nadzorczej stosuje komunikaty/informacje udostępniane na stronach internetowych powiatu. Na stronie Powiatu Olsztyńskiego oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu Olsztyńskiego sukcesywnie ukazują się komunikaty skierowane do fundacji dotyczące obowiązku sporządzania sprawozdań w związku z art. 12 ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 roku o fundacjach oraz komunikaty Starosty Olsztyńskiego do stowarzyszeń i fundacji mających siedzibę na terenie Powiatu Olsztyńskiego w związku z art. 14a ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 roku o fundacjach oraz w związku z ustawą z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. 1. Komunikaty o obowiązku sprawozdawczym fundacji zamieszczane były w terminach 3 lutego 2022 r., 8 lutego 2023 r. i 6 lutego 2024 r. na stronie internetowej Powiatu Olsztyńskiego pod

adresem <https://www.powiat-olsztyński.pl> w zakładce Organizacje Pozarządowe -> Aktualności”.

[akta kontroli poz. 25, 28]

W toku kontroli przedłożono także dokumentację dotyczącą fundacji „obcych” w zakresie powierzenia im realizacji zadań publicznych współfinansowanych z budżetu Powiatu Olsztyńskiego oraz protokoły przeprowadzonych kontroli. Zgodnie z zawartymi umowami (§ 8 ust. 1 w zw. z § 6 ust. 2) kontrola prawidłowości wykonywania zadania publicznego, w tym wydatkowania przekazanej dotacji, może być przeprowadzona w terminie pięciu lat licząc od początku roku następującego po roku, w którym zleceniobiorca (fundacja) realizował zadanie publiczne. Z przedłożonej dokumentacji wynika przeprowadzenie 4 kontroli w następujących podmiotach:

- 1) Fundacja „Inicjatywa Kobiet Aktywnych” (dotyczy umowy 299/2020),
- 2) Fundacja „Kocham Tańczyć”, Naterki, ul. Turkusowa 7, 11 – 036 Gietrzwałd (dotyczy umowy 67/2023),
- 3) Fundacja Rozwoju Ziemi Oleckiej, ul. Wojska Polskiego 13, 19 – 400 Olecko (dotyczy umowy 254/2019),
- 4) Fundacja „Fundusz Ziemi Olsztyńskiej”, Pl. Bema 5, 10-516 Olsztyn (dotyczy umowy 58/2023).

Powyższe kontrole dotyczyły prawidłowości wykorzystania dotacji celowej na realizację zadania publicznego i nie wykazały żadnych nieprawidłowości w tym zakresie.

Starosta wyjaśnił także, że cyt.: *„wsparcie finansowe zadań publicznych realizowanych między innymi przez w/w fundacje odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert. Działając zgodnie z zapisami ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Powiat Olsztyński, reprezentowany przez Zarząd Powiatu w Olsztynie, po zapoznaniu się z opinią komisji konkursowej i wyborze ofert do dofinansowania (decyzja w sprawie udzielenia dotacji podejmowana jest w formie uchwały Zarządu Powiatu w Olsztynie), zawierał z w/w fundacjami umowy o wsparcie realizacji zadań publicznych. Zgodnie z zawartymi umowami po wykonaniu zadania fundacje były zobowiązane do złożenia sprawozdań końcowych z wykonania danego zadania w terminie 30 dni od dnia jego zakończenia. Sprawozdania z wykonania zadań publicznych były na bieżąco akceptowane przez Zarząd Powiatu w Olsztynie z zastrzeżeniem, określonym w zapisach umowy dotacyjnej, że kontrola prawidłowości wykonania zadania publicznego, w tym wydatkowania przekazanej dotacji może być przeprowadzona po jego zakończeniu w okresie do 5 lat, licząc od początku roku następującego po roku, w którym Zleceniobiorca realizował zadanie publiczne. Każdego roku prawidłowość wydatkowania dotacji powiatowej jest przedmiotem kontroli audytora ds. kontroli finansowej Starostwa Powiatowego w Olsztynie (..)”*.

[akta kontroli poz. 11, 58-64, 74-77]

W dn. 22 października 2024 r. przyjęto ustne wyjaśnienia od pracownika realizującego zadanie Pani [REDAKTOWANE] o następującej treści:

Pytanie: Czy i w jaki sposób pozyskiwała Pani informacje o działalności fundacji w latach 2023-2024?

Odpowiedź: Pozyskiwałam dane z postanowień sądowych, z dokumentacji nadesłanej przez fundacje, ze stron internetowych fundacji, i z odpisów KRS. Jeżeli fundacja zmieniała siedzibę to zwracaliśmy się do poprzedniego organu nadzoru o dokumenty/akta fundacji.

Pytanie: Czy i w jaki sposób (w latach 2023-2024) podejmowała Pani działania nadzorcze ukierunkowane na przekazanie staroście corocznych sprawozdań? Czy i w jaki sposób zapoznawała się Pani z corocznymi sprawozdaniami fundacji?

Odpowiedź: Zamieszczaliśmy komunikaty – kierowane do fundacji - na stronie Powiatu Olsztyńskiego, dotyczące konieczności sporządzenia sprawozdań oraz udostępnianiu sprawozdań do publicznej wiadomości. Wysyłaliśmy pisma w tym zakresie do fundacji. Zapoznawałam się ze sprawozdaniami nadesłanymi przez fundacje oraz tymi zamieszczonymi na stronach fundacji – do których udało się dotrzeć.

[akta kontroli poz. 70]

W świetle powyższych ustaleń należy stwierdzić, że Starosta Olsztyński w latach 2020 – 2023 dokonał błędnej interpretacji przepisów art. 12-15 FundU w zakresie znaczenia normatywnego terminu nadzór, który w kontrolowanym zakresie przyjęć powinien postać aktywnych działań następujących niezależnie od ewentualnie otrzymywanych sygnałów o nieprawidłowościach w podmiotach nadzorowanych. W okresie tym organ nie podejmował aktywnych działań zmierzających do zapoznania się z rzeczywistą działalnością nadzorowanych fundacji. Akta fundacji poddane kontroli nie zawierają (poza jednym ww. przypadkiem) sprawozdań z działalności ani żadnych dowodów z ewentualnej analizy takich dokumentów z upublicznionego źródła. Brak jest także jakiegokolwiek korespondencji kierowanej w tym zakresie do nadzorowanych podmiotów. Posiadanie kompleksowej wiedzy (możliwej do uzyskania po zapoznaniu się z rocznym sprawozdaniem) jest niezbędne do oceny czy ta działalność jest zgodna z przepisami prawa i statutem oraz celem w jakim fundacja została ustanowiona. Co prawda organ zamieszczał na stronach internetowych Powiatu Olsztyńskiego oraz BIP komunikaty kierowane do fundacji jednak działania te, chociaż co do zasady prawidłowe, nie mogą stanowić wystarczającej podstawy do uznania, że nadzór we wskazanym okresie był realizowany prawidłowo. Organ nie ma żadnego dowodu że zarząd fundacji z takim komunikatem się zapoznał, na fundacji zaś nie spoczywa obowiązek śledzenia komunikatów organu. O nieskuteczności tych działań świadczy brak pochodzących od fundacji informacji o miejscu upublicznienia sprawozdań jak i samych sprawozdań. Zamieszczanie takich informacji jest jak najbardziej wskazane jako działanie towarzyszące innym aktywnym formom kontaktu z fundacjami. W świetle powyższego uznać należy że nadzór nad fundacjami w latach 2020 – 2023 realizowany był nieprawidłowo.

Strona 20 z 32

W odniesieniu do nadzoru realizowanego w 2024 r. ustalono, że organ podjął prawidłowe czynności nadzorcze. W pierwszej kolejności zostały skierowane pisma do fundacji powstałych w 2023 r. i 2024 r., natomiast z wyjaśnień Starosty Olsztyńskiego wynika, że obecnie trwa wysyłanie korespondencji do pozostałych podmiotów. Co prawda obecne działania są podejmowane poza okresem objętym kontrolą, jednakże należy je zakwalifikować jako kontynuację wcześniejszych działań.

Pozytywnie także należy ocenić nadzór nad fundacjami korzystającymi ze środków publicznych i prowadzącymi działalność na obszarze całego kraju, w tym na obszarze powiatu olsztyńskiego. Aktywność organu w tym obszarze wynika co prawda z faktu udzielenia fundacjom dotacji na realizację zadań publicznych i tym samym konieczności dokonania kontroli w wąskim zakresie, obejmującym jedynie prawidłowość jej wykorzystania, jednakże mieści się w ramach nadzoru nad fundacjami.

Brak należytego nadzoru nad zgodnością działania fundacji z przepisami prawa i statutem oraz z celem w jakim fundacja została ustanowiona (w odniesieniu do lat 2020-2023), polegający w szczególności na niepodjęciu odpowiednich działań, zmierzających do zapoznania się treścią sprawozdań a co za tym idzie brak posiadania wiedzy w zakresie rzeczywistej działalności fundacji, stanowi **nieprawidłowość** skutkującą naruszeniem art. 12 ust. 1 FundU.

Przyczyną nieprawidłowości jest brak wypracowania w tym okresie aktywnej procedury nadzorczej, ukierunkowanej na pozyskanie od fundacji informacji umożliwiających ocenę ich działania zgodnie z przepisami prawa i statutem oraz celem, w jakim fundacja została ustanowiona.

Osobami odpowiedzialnymi za powstanie ww. nieprawidłowości są pracownicy realizujący zadanie oraz osoba nadzorująca ich pracę.

Wobec powyższych ustaleń przedmiotowe częściowe zagadnienie ocenia się **negatywnie**.

5. Nadzór Starosty nad prowadzeniem działalności gospodarczej przez fundacje w rozmiarach służących realizacji ich celów.

Stosownie do treści art. 5 ust. 5 FundU, fundacja może prowadzić działalność gospodarczą w rozmiarach służących realizacji jej celów. Jeżeli fundacja ma prowadzić działalność gospodarczą, wartość środków majątkowych fundacji przeznaczonych na działalność gospodarczą nie może być mniejsza niż tysiąc złotych.

Działalność gospodarcza prowadzona przez fundację służy jako uzupełnienie w pozyskiwaniu środków materialnych i stanowi jedynie uzupełnienie aktywności statutowej. Jak słusznie stwierdził Sąd Apelacyjny w Warszawie V Wydział Cywilny, w wyroku z dn. 12 lutego 2020 r. sygn. akt V ACa 233/19 „*działalność gospodarcza fundacji nie może być głównym i wyłącznym celem jej działania, bowiem z treści art. 5 ust. 1 zd. 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach wynika, iż istotą fundacji i zasadniczym jej celem jest prowadzenie działalności statutowej, działalność gospodarcza zaś ma jedynie tworzyć warunki realizacji celów*

statutowych i uzupełniać środki na działalność statutową. Działalność gospodarcza fundacji musi być więc dostosowana i podporządkowana działalności statutowej, co oznacza, że co najmniej większość dochodów z działalności gospodarczej musi być przeznaczona na cele statutowe, wydatki zaś na działalność gospodarczą muszą pozostawać w rozsądnej proporcji do wydatków na cele statutowe". Działalność gospodarcza fundacji ma z jednej strony pozostawać w ścisłym związku z prowadzoną działalnością statutową, z drugiej jednak nie może stanowić wyłącznego zadania fundacji.

Starosta w ramach swoich kompetencji nadzorczych powinien zatem baczyć, aby działalność gospodarcza fundacji prowadzona była w rozmiarach służących realizacji jej celów. Podstawowym „narzędziem” dającym organowi nadzoru możliwość oceny jest roczne sprawozdanie merytoryczne, które fundacje mają obowiązek sporządzać na podstawie art. 12 FundU. Ustawodawca mając na względzie potrzebę zapewnienia informacji pozwalających ocenić prawidłowość realizacji przez fundację jej celów statutowych (w tym także prowadzonej działalności gospodarczej) oraz ujednoczenia sprawozdań, w art. 12 ust. 4 FundU, zawarł delegację ustawową do wydania aktu wykonawczego.

Stosownie do regulacji zawartych w obowiązującym do dn. 31 grudnia 2022r., rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie ramowego zakresu sprawozdania z działalności fundacji z dn. 8 maja 2001 r. sprawozdanie powinno zawierać m.in.:

- informację o prowadzonej działalności gospodarczej według wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (§ 2 pkt 3),
- informację o wysokości uzyskanych przychodów, z wyodrębnieniem ich źródeł (np. spadek, zapis, darowizna, środki pochodzące ze źródeł publicznych, w tym z budżetu państwa i budżetu jednostek samorządu terytorialnego) oraz formy płatności (np. gotówka, przelew), odpłatnych świadczeń realizowanych przez fundację w ramach celów statutowych z uwzględnieniem kosztów tych świadczeń; jeżeli prowadzono działalność gospodarczą, wynik finansowy tej działalności oraz procentowy stosunek przychodu osiągniętego z działalności gospodarczej do przychodu osiągniętego z pozostałych źródeł (§ 2 pkt 5),
- informację o poniesionych kosztach na działalność gospodarczą (§ 2 pkt 6).

Od dn. 1 stycznia 2023 r. zastosowanie ma rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie jednolitego wzoru formularza sprawozdania z działalności fundacji z dn. 20 grudnia 2022 r. Powyższe dane umieszcza się w cz. II, III i IV ustalonego formularza.

Starosta w ramach sprawowanego nadzoru powinien corocznie analizować sporządzane sprawozdania merytoryczne z działalności fundacji, także pod kątem danych dot. prowadzonej działalności gospodarczej. Oczywiście możliwość zapoznania się ze sprawozdaniem merytorycznym z działalności fundacji uzależniona jest od terminu w jakim fundacja je sporządzi, jednak nie powinna nastąpić później niż z upływem roku kalendarzowego następującego po roku za jaki sprawozdanie jest sporządzane. Wynikało to z treści § 5 ww. rozporządzenia z dn. 8 maja 2001 r. Organ nadzoru może zapoznać się ze sprawozdaniem po jego upublicznieniu (np. na stronie internetowej fundacji) bądź zwrócić się o przekazania jego

Strona **22 z 32**

kopii, albowiem fundacje nie są zobowiązane do ich obligatoryjnego przesyłania starostom. Takie ukształtowanie uprawnień starosty powoduje niestety konieczność aktywnego podjęcia odpowiednich działań.

Innym sposobem pozyskania ww. danych jest zapoznanie się ze sprawozdaniem finansowym sporządzanym w oparciu o przepisy Rozdziału 5 ustawy o rachunkowości i złożonym do zasobu Krajowego Rejestru Sądowego. Stosownie do treści art. 47 tej ustawy, w rachunku zysków i strat wykazuje się oddzielnie przychody, koszty, zyski i straty oraz obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego za bieżący i poprzedni rok obrotowy. Natomiast w myśl przepisu art. 49 przytoczonego aktu, sprawozdanie z działalności jednostki powinno obejmować m. in. istotne informacje o stanie majątkowym i sytuacji finansowej. Dokumentacja taka jest do wglądu za pośrednictwem Portalu Rejestrów Sądowych.

W kontrolowanym okresie, spośród wytypowanej próby 25 fundacji działających na terenie powiatu olsztyńskiego, 10 figurowało w rejestrze przedsiębiorców KRS (nr 1, 4, 8, 10, 11, 13, 14, 18, 19, 22). Z uwagi na okres wpisu bądź wykreślenia z rejestru przedsiębiorców, w toku kontroli pominięto 2 fundacje (nr 1, 14).

W dn. 22 października 2024 r. przyjęto ustne wyjaśnienia od pracownika realizującego zadanie [REDAKTOWANE], o następującej treści:

Pytanie: Czy w latach 2023 – 2024 ustalała Pani które fundacje prowadzą działalność gospodarczą i czy w stosunku do takich fundacji analizowano zakres działalności pod kątem rozmiarów służących realizacji jej celów?

Odpowiedź: Ustalałam czy fundacja prowadzi działalność gospodarczą na podstawie przesłanych sprawozdań przesłanych przez fundacje oraz na podstawie tych sprawozdań które udało nam się znaleźć na stronie fundacji. Powyższe sprawozdania nie wskazywały na prowadzenie działalności gospodarczej przez fundacje.

[akta kontroli poz. 33, 36, 40, 42, 43, 45, 46, 50, 51, 54, 70]

Analiza przedłożonej dokumentacji wykazała, że w okresie objętym kontrolą Starosta Olsztyński nie posiadał wiedzy o skali działalności gospodarczej prowadzonej przez podległe mu fundacje. W aktach fundacji przedłożonych do kontroli brak jest dowodów aktywności organu w tym zakresie. Wyjaśnienia pracownika w tym zakresie nie korespondują ze zgromadzonym materiałem dowodowym. Organ nie podejmował działań zmierzających do zapoznania się z rzeczywistą skalą i zakresem działalności gospodarczej nadzorowanych fundacji. Akta fundacji poddane kontroli nie zawierają sprawozdań z działalności ani żadnych dowodów innej aktywności w tym zakresie. Jak już zostało wskazane powyżej, posiadanie kompleksowej wiedzy dotyczącej działalności fundacji jest niezbędne także do oceny czy działalność gospodarcza prowadzona jest w rozmiarach służących realizacji celów. Na marginesie należy wskazać, że za pośrednictwem Portalu Rejestrów Sądowych w zakładce „Przeglądarka dokumentów finansowych”, dostępne są sprawozdania finansowe złożone przez 7 fundacji (poz. 4, 8, 11, 13, 18, 19).

Brak należytego nadzoru nad działalnością gospodarczą fundacji, pod kątem rozmiarów służących realizacji ich celów, stanowi **nieprawidłowość** skutkującą naruszeniem art. 12 w zw. Z art. 5 ust. 1 zd. 2 i ust. 5 FundU.

Przyczyną nieprawidłowości jest brak wypracowanej aktywnej procedury nadzorczej, ukierunkowanej na pozyskanie danych, umożliwiających ocenę działalności gospodarczej pod kątem rozmiarów służących realizacji jej celów.

Osobami odpowiedzialnymi za powstanie ww. nieprawidłowości są pracownicy realizujący zadanie oraz osoba nadzorująca ich pracę.

Wobec powyższych ustaleń przedmiotowe cząstkowe zagadnienie ocenia się **negatywnie**.

6. Nadzór nad realizacją przez fundacje obowiązku udostępniania sprawozdań do publicznej wiadomości.

Fundacja składa corocznie właściwemu ministrowi sprawozdanie ze swojej działalności. Jego treść jest określona przez ww. rozporządzenia. Zgodnie z art. 12 ust 3 FundU sporządzone sprawozdanie jest przez fundację udostępniane do publicznej wiadomości.

Analiza przedłożonej dokumentacji (z wytypowanej próby) wykazała, że w latach 2020 - 2023, Starosta Olsztyński nie podejmował aktywnych działań w kierunku pozyskania informacji dot. udostępnienia sprawozdań do publicznej wiadomości. Przede wszystkim nie zwracał się bezpośrednio do podmiotów o wskazanie miejsca upublicznienia sprawozdań. W aktach z wytypowanej próby nie ma żadnych dowodów wskazujących na przeprowadzanie innych działań nadzorczych (np. notatki z rozmów telef., notatki z przeglądu stron internetowych fundacji).

W odniesieniu 2024 r. kontrola wykazała, że w czerwcu, lipcu, sierpniu oraz październiku organ skierował pisma nadzorcze do fundacji zarejestrowanych w 2023 i 2024 r. W treści tych pism Starosta Olsztyński m.in.:

- 1) przypomniał o konieczności składania sprawozdań z działalności fundacji oraz udostępnianiu ich do publicznej wiadomości,
- 2) poinformował o powodach dla których zachodzi konieczność uzyskania przez organ nadzoru wglądu w sprawozdania z działalności, m.in. w celu ustalenia czy fundacja posiada status podmiotu obowiązującego,
- 3) zwrócił się do podmiotów o coroczne przysyłanie informacji o miejscu udostępnienia do publicznej wiadomości sprawozdań z działalności oraz ewentualne przesłanie ich kopii,
- 4) wskazał, że informacje należy przysyłać corocznie bez wezwania na adres Starostwa Powiatowego bądź na adres e-mail ok@powiat-olsztynski.pl w terminie do 31 stycznia każdego roku,

[akta kontroli poz. 69, 73]

W dn. 22 października 2024 r. przyjęto ustne wyjaśnienia od pracownika realizującego zadanie Pani [REDAKTOWANE], o następującej treści:

Pytanie: Czy w latach 2023-2024 podejmowała Pani działania w kierunku ustalenia czy i w jaki sposób fundacje upubliczniały roczne sprawozdania? Czy analizowała Pani takie sprawozdania?

Odpowiedź: Odpowiedź jak powyżej, publikowaliśmy komunikaty na stronie powiatowej oraz kierowaliśmy pisma z prośbą o wskazanie takiego miejsca.

[akta kontroli poz. 69, 70]

Brak odpowiedniej aktywności ze strony organu na tej płaszczyźnie skutkuje tym, że organ nadzoru nie posiadał odpowiedniej wiedzy czy nadzorowane fundacje zrealizowały obowiązek upublicznienia sprawozdań.

Brak podjęcia odpowiednich działań w kierunku ustalenia czy fundacje wykonały obowiązek udostępniania sprawozdań do publicznej wiadomości stanowi **uchybie** skutkujące naruszeniem art. 12 ust. 1 i 3 FundU.

Przyczyną uchybień jest nienależyte wykonywanie czynności nadzorczych.

Osobami odpowiedzialnymi za powstanie ww. nieprawidłowości są pracownicy realizujący zadanie oraz osoby nadzorujące ich pracę.

Przedmiotowe częściowe zagadnienie ocenia się **negatywnie**.

7. Stosowanie środków nadzorczych Starosty przewidzianych w art. 13 i 14 FundU - wystąpienia do sądu o uchylenie uchwały zarządu fundacji, pozostającej w rażącej sprzeczności z jej celem albo z postanowieniami statutu fundacji lub z przepisami prawa, środki nadzorcze wobec zarządu fundacji.

Zgodnie z art. 13 FundU właściwy minister lub starosta może wystąpić do sądu o uchylenie uchwały zarządu fundacji, pozostającej w rażącej sprzeczności z jej celem albo z postanowieniami statutu fundacji lub z przepisami prawa. Organ ten może jednocześnie zwrócić się do sądu o wstrzymanie wykonania uchwały do czasu rozstrzygnięcia sprawy. Natomiast stosownie do art. 14 ust. 1 i 2 jeżeli działanie zarządu fundacji w istotny sposób narusza przepisy prawa lub postanowienia jej statutu albo jest niezgodne z jej celem, organ o którym mowa w art. 13, może wyznaczyć odpowiedni termin do usunięcia tych uchybień w działalności zarządu, albo może żądać dokonania w wyznaczonym terminie zmiany zarządu fundacji. Po bezskutecznym upływie terminu albo w razie dalszego uporczywego działania zarządu fundacji w sposób niezgodny z prawem, statutem lub celem fundacji, organ o którym mowa w art. 13, może wystąpić do sądu o zawieszenie zarządu fundacji i wyznaczenie zarządcy przymusowego.

W okresie objętym kontrolą Starosta Olsztyński nie wnioskował do sądu o uchylenie uchwały zarządu fundacji, pozostającej w rażącej sprzeczności z jej celem albo z postanowieniami statutu fundacji lub z przepisami prawa, a także nie stosował środków nadzorczych w stosunku do zarządu fundacji, wobec czego przedmiotowe częściowe zagadnienie **nie podlega ocenie**.

Strona 25 z 32

[akta kontroli poz. 11]

8. Wnioskowanie do sądu o likwidację fundacji w razie osiągnięcia celu, dla którego fundacja była ustanowiona lub w razie wyczerpania środków finansowych i majątku fundacji, fundacja podlega likwidacji w sposób wskazany w statucie. Jeżeli statut nie przewiduje likwidacji fundacji lub jego postanowienia w tym przedmiocie nie są wykonywane, właściwy minister lub starosta zwraca się do sądu o likwidację fundacji (art. 15 FundU).

Stosownie do art. 15 ust. 2 ustawy, jeżeli statut nie przewiduje likwidacji fundacji lub jego postanowienia w tym przedmiocie nie są wykonywane, właściwy minister lub starosta, zwraca się do sądu o likwidację fundacji.

W okresie objętym kontrolą Starosta Olsztyński nie wnioskował do Sądu o likwidację fundacji, wobec czego przedmiotowe cząstkowe zagadnienie **nie podlega ocenie**.

[akta kontroli poz. 12]

9. Sprawowanie kontroli nad działalnością fundacji będącej instytucją obowiązaną w rozumieniu przepisów ustawy z dn. 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, w zakresie zgodności jej działania z przepisami tej ustawy (art. 14a FundU w zw. z art. 130 ust. 2 pkt. 3 TerroryzmU).

Starosta na podstawie art. 14a FundU sprawuje kontrolę nad działalnością fundacji będącej instytucją obowiązaną w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (ustawa z dn. 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1124 za zm., dalej „TerroryzmU”), w zakresie zgodności jej działania z przepisami tej ustawy. Do kontroli stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 12 TerroryzmU.

Instytucjami obowiązаныmi są m. in. fundacje ustanowione na podstawie FundU, w zakresie w jakim przyjmują lub dokonują płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10.000 euro, bez względu na to, czy płatność jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja, czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane (art. 2 ust. 1 pkt 21 TerroryzmU).

Do obowiązków fundacji będącej instytucją obowiązaną w rozumieniu przepisów TerroryzmU należy m.in.:

- wyznaczenie kadry kierowniczej wyższego szczebla, odpowiedzialnej za wykonywanie obowiązków określonych w ustawie (art. 6 w zw. z art. 2 ust. 2 pkt 9);
- wyznaczenie spośród członków organu zarządzającego osoby odpowiedzialnej za wdrażanie obowiązków określonych w ustawie (art. 7);
- wyznaczenie pracownika zajmującego kierownicze stanowisko, odpowiedzialnego za zapewnienie zgodności działalności fundacji oraz jej pracowników i innych osób wykonujących czynności na jej rzecz z przepisami ustawy (art. 8);

Strona 26 z 32

- identyfikacja i ocena ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu odnoszącego się do działalności fundacji, a także sporządzanie w postaci papierowej lub elektronicznej oceny tego ryzyka, jak również jego aktualizacja nie rzadziej niż co 2 lata (art. 27);
- stosowanie środków bezpieczeństwa finansowego wobec swoich klientów (art. 33–37, art. 39 i art. 41);
- stosowanie wzmożonych środków bezpieczeństwa finansowego w przypadkach wyższego ryzyka prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu (art. 43, art. 44 i art. 46);
- dokumentowanie zastosowanych środków bezpieczeństwa finansowego oraz wyników bieżącej analizy przeprowadzanych transakcji (art. 34 ust. 3);
- prowadzenia bieżącej analizy przeprowadzanych transakcji w stosunku do klientów, wobec których stosuje się wzmożone środki bezpieczeństwa finansowego (art. 43 ust. 3);
- podejmowanie działań określonych w art. 43 ust. 4 w przypadku ujawnienia transakcji nietypowej, nienaturalnie złożonej oraz opiewającej na wysokie kwoty, które wydają się nie mieć uzasadnienia prawnego lub gospodarczego;
- przechowywanie dokumentacji uzyskanej w wyniku stosowania środków bezpieczeństwa finansowego oraz dowodów potwierdzających przeprowadzone transakcje (art. 49);
- wprowadzenie wewnętrznej procedury w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (art. 50);
- przekazywanie Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej informacji o przyjętej wpłacie lub dokonanej wypłacie środków pieniężnych o równowartości przekraczającej 15 000 euro (art. 72 ust. 1 pkt 1);
- zawiadamianie w trybie i na zasadach określonych w ustawie Generalnego Inspektora Informacji Finansowej o okolicznościach, które mogą wskazywać na podejrzenie popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu (art. 74);
- stosowanie szczególnych środków ograniczających wobec osób i podmiotów określonych w ustawie (art. 117);
- wstrzymywanie transakcji w trybie i na zasadach określonych w ustawie.

Generalny Inspektor Informacji Finansowej (dalej jako GIIF) sprawuje kontrolę wykonywania przez instytucje obowiązane obowiązków w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. W ramach sprawowanego nadzoru lub kontroli, kontrolę sprawują także, na zasadach określonych w ustawie, ministrowie lub starostowie - w odniesieniu do fundacji (art. 130 ust 1 i 2 pkt 3 TerroryzmU).

Kontrola jest przeprowadzana na podstawie rocznych planów kontroli zawierających w szczególności wykaz podmiotów podlegających kontroli, zakres kontroli oraz uzasadnienie jej przeprowadzenia. Przy opracowywaniu planów kontroli bierze się pod uwagę ryzyko prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu określone w szczególności w krajowej ocenie ryzyka oraz w sprawozdaniu Komisji Europejskiej, o którym mowa w [art. 6 ust. 1-3](#) dyrektywy [2015/849](#). GIIF może zwrócić się do starosty, o przeprowadzenie kontroli doraźnej w instytucjach obowiązanych (art. 131 TerroryzmU).

Starosta przekazuje GIIF:

- roczne plany kontroli wraz z uzasadnieniem, nie później jednak niż do dn. 31 grudnia roku poprzedzającego kontrolę, a także aktualizacje planów, w terminie 14 dni od dnia ich sporządzenia;
- zawiadomienie o zamiarze przeprowadzenia kontroli doraźnej wraz z uzasadnieniem, nie później niż w dniu rozpoczęcia kontroli, chyba że przeprowadzenie kontroli wynika z zaktualizowanego planu kontroli;
- informację o wynikach kontroli, w terminie 14 dni od dnia jej zakończenia lub wydania zaleceń pokontrolnych albo podjęcia decyzji o odstąpieniu od ich wydania (art. 131 ust. 5 Terroryzmu).

Tryb i zasady przeprowadzania kontroli zawarte są w przepisach art. 133-146 Terroryzmu.

Starosta realizując ustawowy obowiązek kontroli nad działalnością fundacji będącej instytucją obowiązaną, **musi przede wszystkim posiadać wiedzę czy dana fundacja nabyła taki status w związku z realizowanymi płatnościami gotówkowymi**. Jak już zostało wskazane powyżej, podstawowym „narzędziem” dającym organowi nadzoru możliwość oceny stanu faktycznego, jest coroczne sprawozdanie merytoryczne, które fundacje mają obowiązek sporządzać na podstawie art. 12 FundU. Stosownie do § 2 pkt 10 i 11 ww. rozporządzenia (obowiązującego do dn. 31 grudnia 2022 r.), sprawozdanie powinno zawierać informację, czy fundacja jest instytucją obowiązaną oraz o przyjęciu lub dokonaniu przez fundację płatności w gotówce, o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro, bez względu na to, czy płatność jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane, wraz ze wskazaniem daty i kwoty operacji. Według aktu wykonawczego obowiązującego od dn. 1 stycznia 2023 r. t.j. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie jednolitego wzoru formularza sprawozdania z działalności fundacji z dn. 20 grudnia 2022 r., wymagane dane zamieszcza się w polu X i XI formularza stanowiącego załącznik do rozporządzenia.

Innym sposobem uzyskania ww. danych jest zwrócenie się bezpośrednio do fundacji o przesłanie żądanych informacji.

W dn. 22 października 2024 r. przyjęto ustne wyjaśnienia od pracownika realizującego zadanie Pani ██████████, o następującej treści:

Pytanie: W jaki sposób w latach 2023 – 2024 ustalano czy fundacje mają status instytucji obowiązanej?

Odpowiedź: Zamieszono komunikaty na stronie BIP i na stronie powiatowej (skierowane do stowarzyszeń i fundacji). W pismach z 2024 r. zamieszono prośbę o przesłanie sprawozdań (albo miejsca ich udostępnienia) na podstawie których można ustalić czy fundacja jest instytucją obowiązaną. Komunikaty też zawierały prośbę o wskazanie czy fundacja przyjmuje płatności powyżej 10.000 Euro.

[akta kontroli poz. 70]

Starosta Olsztyński w piśmie Or-1710.5.2024 z dn. 8 października 2024 r. poinformował, że cyt.: „(...) przesyła fundacjom, w formie pisemnej, informację o konieczności składania sprawozdań z działalności fundacji i o udostępnianiu sprawozdań do publicznej wiadomości oraz zwraca się o coroczne przesyłanie informacji o miejscu udostępnienia do publicznej wiadomości sprawozdań z działalności fundacji oraz ewentualne przesłanie kopii sprawozdań. Na podstawie sprawozdań Starosta Olsztyński ma możliwość monitorowania działalności fundacji, w szczególności sprawdzenia czy działalność fundacji jest zgodna z przepisami prawa, statutem oraz celem w jakim została ustanowiona **oraz może uzyskać informację czy fundacja jest instytucją obowiązaną i czy podlega czynnościom kontrolnym Starosty Olsztyńskiego**”.

[akta kontroli poz. 11]

Wobec powyższych oświadczeń, Zespół Kontrolny dodatkowo zapoznał się z co drugimi aktami fundacji do których skierowano ww. pisma. Kontroli poddano akta nr 9, 15, 42, 44, 47, 63, 65, 76, 118 (według numeracji przedłożonego wykazu aktywnych fundacji). Kontrola wykazała że do wszystkich podmiotów w 2024 r. skierowano ww. pisma nadzorcze.

[akta kontroli poz. 57]

W odniesieniu 2024 r. kontrola wykazała, że w czerwcu, lipcu, sierpniu oraz październiku organ skierował pisma nadzorcze do fundacji zarejestrowanych w 2023 i 2024 r. W treści tych pism Starosta Olsztyński m.in.:

- 1) przypomniał o konieczności składania sprawozdań z działalności fundacji oraz udostępnianiu ich do publicznej wiadomości,
- 2) zwrócił się do podmiotów o coroczne przesyłanie informacji o miejscu udostępnienia do publicznej wiadomości sprawozdań z działalności oraz ewentualne przesłanie ich kopii,
- 3) wskazał, że informacje należy przysyłać corocznie bez wezwania na adres Starostwa Powiatowego bądź na adres e-mail ok@powiat-olsztynski.pl w terminie do 31 stycznia każdego roku,
- 4) poinformował, że w przypadku niesporządzenia sprawozdań oraz nieudostępnienia ich do publicznej wiadomości, Starosta Olsztyński podejmie czynności o których mowa w art. 12 ust. 1 ustawy o fundacjach.

[akta kontroli poz. 69, 73]

Starosta Olsztyński w piśmie Or-I.1710.5.2024 z dn. 31 października 2024 r. poinformował, że Wydział Oświaty, Kultury i Kultury Fizycznej jest w trakcie wysyłania zaktualizowanych pism w zakresie art. 12 i art. 14 a ustawy o fundacjach, zgodnych z treścią pism jakie wysłano na przełomie czerwca – października 2024 r. Wskazał także, że w pierwszej kolejności zostaną przesłane pisma do fundacji, które mimo odebrania pisma z 2018 r. nie przesyłały odpowiedzi a także do fundacji które nie odpowiedziały na komunikaty zamieszczane na stronach internetowych Powiatu Olsztyńskiego, a w dalszej kolejności pisma będą sukcesywnie przesyłane do pozostałych fundacji.

Ponadto w tym samym piśmie Starosta wyjaśnił, że cyt.: „(...) z uwagi na brak wskazania w ustawie o fundacjach sposobu sprawowania prawidłowego nadzoru nad fundacjami, organ nadzorujący za jedną z form aktywności nadzorczej stosuje komunikaty/informacje udostępniane na stronach internetowych powiatu. Na stronie Powiatu Olsztyńskiego oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu Olsztyńskiego sukcesywnie ukazują się komunikaty skierowane do fundacji dotyczące obowiązku sporządzania sprawozdań w związku z art. 12 ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 roku o fundacjach oraz komunikaty Starosty Olsztyńskiego do stowarzyszeń i fundacji mających siedzibę na terenie Powiatu Olsztyńskiego w związku z art. 14a ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 roku o fundacjach oraz w związku z ustawą z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

1. Komunikaty o obowiązku sprawozdawczym fundacji zamieszczone były w terminach 3 lutego 2022 r., 8 lutego 2023 r. i 6 lutego 2024 r. na stronie internetowej Powiatu Olsztyńskiego pod adresem <https://www.powiat-olsztyński.pl> w zakładce Organizacje Pozarządowe -> Aktualności”.

2. Komunikaty Starosty Olsztyńskiego do stowarzyszeń i fundacji mających siedzibę na terenie Powiatu Olsztyńskiego o przyjmowaniu oraz dokonywaniu płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro bez względu na to czy płatność jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja, czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane, zamieszczone były:

- na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Powiatu Olsztyńskiego pod adresem [https:// BIP. powiat – olsztyński.pl/w](https://BIP.powiat-olsztyński.pl/w) zakładce Ogłoszenia w terminach: 9 marca 2023 r. i 22 lutego 2024 r.
- na stronie internetowej Powiatu Olsztyńskiego pod adresem <https://www.powiat-olsztyński.pl> w zakładce organizacje pozarządowe – aktualności w terminach 21 marca 2023 r. 29 lutego 2024 r. oraz w zakładce aktualności z dnia 23 października 2018 r. (ponadto informacje została także udostępniona wraz z komunikatem o którym mowa w punkcie pierwszym w terminach 3 lutego 2022 r., 8 lutego 2023 r., 6 lutego 2024 r.)”.

[akta kontroli poz. 11]

Analiza przedłożonej dokumentacji (z wytypowanej próby) wykazała, że w latach 2020 - 2023, Starosta Olsztyński nie podejmował aktywnych działań w kierunku pozyskania informacji, dotyczących ewentualnego posiadania przez fundacje statusu podmiotu obowiązanego. Przed wszystkim nie zwracał się do bezpośrednio do podmiotów o nadesłanie rocznych sprawozdań (w których takie dane są zawarte), bądź o przekazanie takich informacji w formie oświadczenia. W aktach nie ma także dowodów wskazujących na ewentualne przeprowadzanie innych działań nadzorczych (np. notatki z rozmów telef., notatki z zapoznania się ze sprawozdaniami ze stron internetowych). W przypadku Fundacji WIPASZ Pomocna Dłoń (poz. 5), organ dysponuje sprawozdaniami z działalności za 2019 r., 2020 r. oraz 2021 r., jednakże dokumenty te nie zawierają obligatoryjnej informacji czy fundacja jest instytucją obowiązaną. Pomimo danych zawartych w tych sprawozdaniach odnośnie przyjmowania darowizn gotówkowych w wysokości: 153 587 zł w 2020 r. oraz 113 950 zł w 2019 r., organ nie podjął żadnych działań w celu ustalenia czy fundacja ta posiada status podmiotu obowiązanego. Oznacza to, że

nadesłane organowi sprawozdania nie zostały poddane analizie lecz bezrefleksyjnie złożone do akt. Okoliczność ta dobitnie świadczy o nieprawidłowości w sprawowanym nadzorze.

[akta kontroli poz. 33-56]

Brak odpowiedniej aktywności ze strony organu na tej płaszczyźnie (w latach 2020 - 2023) skutkowało tym, że organ nadzoru nie posiadał wiedzy czy podległe mu fundacje posiadają status podmiotu obowiązane. Co prawda organ zamieszczał na stronach internetowych Powiatu Olsztyńskiego oraz BIP komunikaty kierowane do fundacji jednak działania te, chociaż co do zasady prawidłowe, nie mogą stanowić wystarczającej podstawy do uznania, że nadzór we wskazanym okresie był realizowany prawidłowo. Organ nie ma żadnego dowodu że zarząd fundacji z takim komunikatem się zapoznał, na fundacji zaś nie spoczywa obowiązek śledzenia komunikatów organu. O nieskuteczności tych działań świadczy brak pochodzących od fundacji informacji czy są one podmiotami obowiązany. Zamieszczanie takich informacji jest jak najbardziej wskazane ale jako działanie towarzyszące innym aktywnym formom kontaktu z fundacjami. W świetle powyższego uznać należy że nadzór nad fundacjami w latach 2020 – 2023 w przedmiotowym zakresie realizowany był nieprawidłowo.

W odniesieniu do nadzoru realizowanego w 2024 r. ustalono, że organ podjął prawidłowe czynności nadzorcze. W pierwszej kolejności zostały skierowane pisma do fundacji powstałych w 2023 r. i 2024 r., natomiast z wyjaśnień Starosty Olsztyńskiego wynika, że obecnie trwa wysyłanie korespondencji do pozostałych podmiotów. Co prawda obecne działania są podejmowane poza okresem objętym kontrolą, jednakże należy je zakwalifikować jako kontynuację wcześniejszych działań.

Brak należytego nadzoru nad fundacjami, pod kątem ustalenia czy są one instytucją obowiązany, stanowi **nieprawidłowość** skutkującą naruszeniem art. 14a FundU.

Przyczyną nieprawidłowości jest nienależyte wykonywanie czynności nadzorczych.

Osobami odpowiedzialnymi za powstanie ww. nieprawidłowości są pracownicy realizujący zadanie oraz osoby nadzorujące ich pracę.

Wobec powyższych ustaleń przedmiotowe cząstkowe zagadnienie ocenia się **negatywnie**.

Starosta Olsztyński, pismem z dnia 13 grudnia 2024 r. znak Or-I.1710.5.2024 wniósł, z zachowaniem terminu określonego w piśmie z dnia 5 grudnia 2024 r. nr WK-I.431.10.2024, na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy o kontroli w administracji rządowej, zastrzeżenia do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 26 listopada 2024 r., dotyczące wskazanych w projekcie wystąpienia pokontrolnego nieprawidłowości w sprawowanym nadzorze. Zgłoszone przez Starostę zastrzeżenia zostały oddalone w całości. Stanowisko kierownika komórki ds. kontroli do zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem przekazane zostało Staroście Olsztyńskiemu w dniu 7 stycznia 2025 r.

Zalecenia

Mając na względzie działania nadzorcze podjęte w 2024 r., zaleca się kontynuację przyjętej linii aktywnych działań, polegających w szczególności na:

- 1) podejmowaniu corocznie odpowiednich działań nadzorczych nad działalnością fundacji, pod kątem zgodności z prawem i statutem oraz celem, w jakim fundacja została ustanowiona (w szczególności poprzez analizę sprawozdań merytorycznych z działalności oraz uchwał zarządu fundacji),
- 2) w przypadku braku możliwości zapoznania się ze sprawozdaniem, pomimo podjętych działań w tym kierunku oraz w razie uzasadnionych wątpliwości co do zgodności działania fundacji z przepisami prawa, statutem oraz celem, kierowaniu do sądu wniosków w trybie art. 12 FundU,
- 3) podejmowaniu corocznie odpowiednich działań nadzorczych nad prowadzeniem przez fundację działalności gospodarczej, w rozmiarach służących realizacji jej celów (w szczególności przez analizę rocznych sprawozdań),
- 4) sprawowaniu należytego nadzoru nad obowiązkiem udostępnienia przez fundację rocznych sprawozdań z działalności do publicznej wiadomości,
- 5) podejmowaniu corocznie odpowiednich działań nadzorczych pod kątem ustalenia, czy fundacja jest podmiotem obowiązany w rozumieniu przepisów TerroryzmU. W przypadku ustalenia że fundacja jest podmiotem obowiązany, podjęcie działań kontrolnych na podstawie art. 14a FundU w zw. z art. 130-146 TerroryzmU.
- 6) dokumentowaniu podejmowanych czynności nadzorczych w sposób umożliwiający ich weryfikację pod kątem prawidłowości realizacji nadzoru.

Proszę Pana Starostę o podjęcie działań mających na celu wprowadzenie odpowiednich rozwiązań, zwiększających aktywność organu w sferze prawidłowego nadzoru pośredniego nad działalnością fundacji w obszarze stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Radosław Król
/podpis elektroniczny/

Strona **32 z 32**